

Změna klimatu

Klimatické změny se na Zemi v minulosti opakovaně střídaly – šlo například o doby ledové a meziledové, které se cyklicky vracely.

RYCHLOST ZMĚNY:

Současné oteplování probíhá mnohem rychleji než většina změn v minulosti. Zatímco v průběhu přirozeného přechodu mezi dobou ledovou a meziledovou trvalo planetě Zemi oteplení o 1 °C více než tisíc let, nyní se vlivem člověkem vypouštěných skleníkových plynů (zejména oxid uhličitý CO₂, metan CH₄ a oxidy dusíku N₂O) ohřála o 1 °C za méně než sto let.

Podle předpovědí se od současných teplot do konce tohoto století planeta oteplí ještě o dalších 0,5–3 °C, v závislosti na množství emisí skleníkových plynů.

VLIV LIDSKÉ ČINNOSTI:

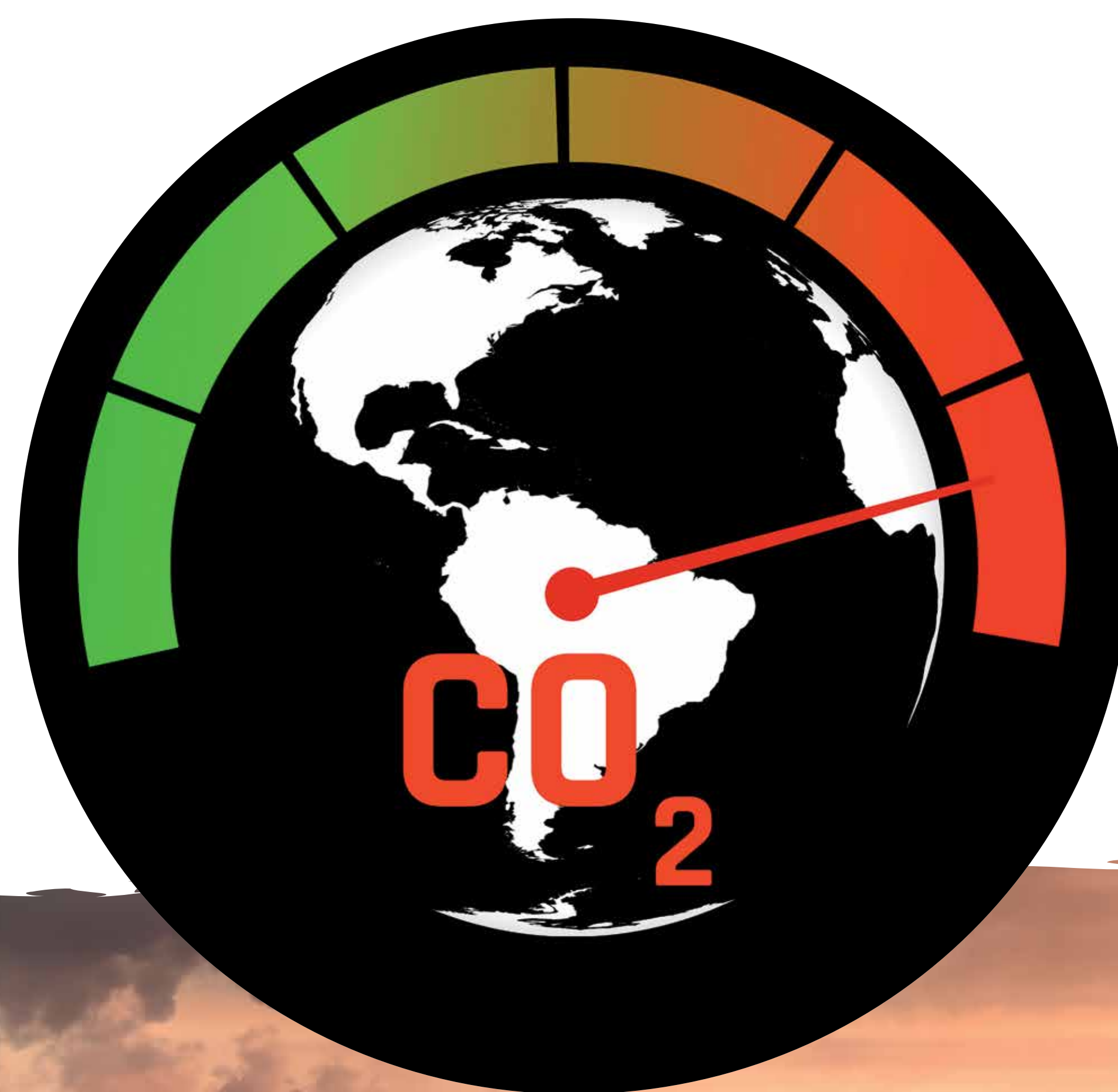
Podle vědců z Mezinárodního panelu pro změny klimatu (IPCC) je hlavní příčinou současné změny lidská **činnost** – zejména spalování fosilních paliv (uhlí, ropa, zemní plyn), odlesňování a zemědělství.

PROJEVY GLOBÁLNÍ KLIMATICKÉ ZMĚNY

- » Tání ledovců, extrémní počasí, sucho, stoupající hladiny oceánů, požáry, degradace půdy
- » Klimatické změny mohou mít rozsáhlé sociální a ekonomické dopady – migrace, války o vodu a potraviny

JADERNÁ ENERGETIKA NENÍ ŘEŠENÍM KLIMATICKÝCH ZMĚN

- » **není bezemisní** (těžba, zpracování uranu a ukládání vyhořelého jaderného paliva produkují velká množství skleníkových plynů)
- » **dlouhá doba výstavby** (postupující klimatická změna však vyžaduje rychlé reakce)
- » **je drahá** (ubírá peníze na transformaci energetiky, kde budou hrát hlavní roli obnovitelné zdroje a energetická efektivita)
- » **bezpečnostní rizika** (rizika havárií se velmi zvyšují v současné době válečných konfliktů)

Fotografie a ilustrace: stock.adobe.com

Změna klimatu Evropa

PROJEVY VE STŘEDNÍ EVROPĚ VČETNĚ ČESKA

- » Horka a vlny veder
- » Přívalové deště – bleskové povodně
- » Sucho a nedostatek vody
- » Extrémní klimatické jevy (vyšší výskyt tornád)
- » Ohrožení lesů - kůrovcová kalamita je důsledek oslabení smrkových lesů suchem a teplem

DOPADY KLIMATICKÝCH ZMĚN

- » Migrace – z oblastí postižených suchem, konflikty či hladomory (hlavně ze severní Afriky a Blízkého východu)
- » Šíření nových chorob
- » Potřeba měnit zemědělské odrůdy (přechod na suchovzdorné a teplomilnější plodiny)

CO S TÍM MŮŽE EVROPA DĚLAT?

Evropská unie přijala Zelenou dohodu pro Evropu (Green Deal)

Cíl:

omezit emise CO₂

stát se klimaticky neutrálním kontinentem do roku 2050

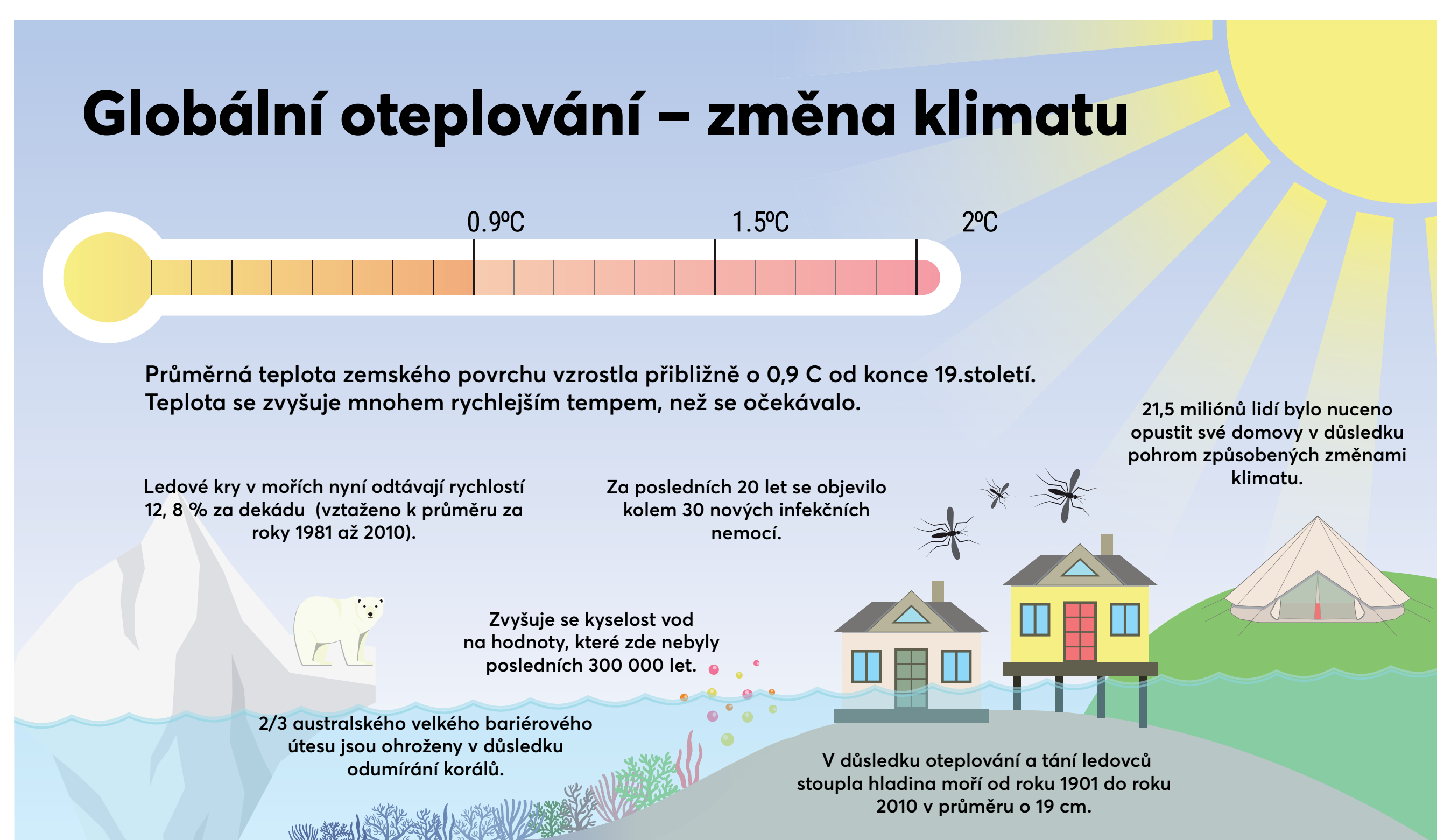
Jak ho dosáhnout:

- » podpora obnovitelných zdrojů, energetické efektivity a zelené dopravy
- » investice do adaptačních opatření (nové způsoby zemědělství, hospodaření s vodou, zalesňování)

Evropská unie produkuje pouze 7–8 % globálních emisí CO₂. Evropa však může jít příkladem a ukázat, že přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku je možný a může být i ekonomicky výhodný.

Aby zelená politika nebyla terčem kritiky, musí být:

- » spravedlivá, smysluplná a dostupná
- » vysvětlovaná s respektem, ne direktivně shora dolů
- » postavená na konkrétních příkladech dobré praxe (komunitní projekty energeticky soběstačných obcí a měst)

Fotografie a ilustrace: stock.adobe.com

